

Darba aizsardzības sistēmas ORGANIZĒŠANA uzņēmumā

Saskaņā ar Darba aizsardzības likuma (pieņemts 20.06.2001., spēkā no 01.01.2002.) 5. panta prasībām, darba devēja pienākums ir uzņēmumā organizēt darba aizsardzības sistēmu, taiskaitā, nodrošināt darba aizsardzības organizatoriskās struktūras izveidošanu atbilstoši 9. panta prasībām. Katram

darba devējam, atkarībā no uzņēmuma lieluma un darbības nozares, ir vairākas iespējas darba aizsardzības organizatoriskās struktūras veidošanai. Šajā tabulā ir sniegta informācija par iespējamo rīcību un darba aizsardzības speciālistiem nepieciešamo izglītības līmeni.

NODARBINĀTO SKAITS	NEBĪSTAMO NOZARU UZŅĒMUMI (NAV IEKĻAUTI 08.02.2005. MK noteikumu Nr. 99 1. pielikumā)	BĪSTAMO NOZARU UZŅĒMUMI (IR IEKĻAUTI 08.02.2005. MK noteikumu Nr. 99 1. pielikumā)
1-5	<ul style="list-style-type: none"> • DAS ar 160 stundu apmācību darba aizsardzībā (arī pats DD) • DAS ar 60 stundu apmācību darba aizsardzībā (arī pats DD) • DAS ar augstāko izglītību darba aizsardzībā (arī pats DD) • Kompetentais speciālists (+ DAAP) • Kompetentā institūcija (+ DAAP) 	<ul style="list-style-type: none"> • DAS ar 160 stundu apmācību darba aizsardzībā (arī pats DD) • DAS ar 60 stundu (pamatlīmeņa) apmācību darba aizsardzībā un specializēto zināšanu izglītības programmu saistībā ar attiecīgo komercdarbības veidu 40 stundu apmērā (arī pats DD) • DAS ar augstāko izglītību darba aizsardzībā (arī pats DD) • Kompetentais speciālists (+ DAAP) • Kompetentā institūcija (+ DAAP)
6-10	<ul style="list-style-type: none"> • DAS ar 160 stundu apmācību darba aizsardzībā (arī pats DD) • DAS ar 60 stundu apmācību darba aizsardzībā (arī pats DD) • DAS ar augstāko izglītību darba aizsardzībā (arī pats DD) • Kompetentais speciālists (+ DAAP) • Kompetentā institūcija (+ DAAP) 	<ul style="list-style-type: none"> • DAS ar 160 stundu apmācību darba aizsardzībā, kas ieguvis augstāko izglītību dabaszinātnēs, inženierzinātnēs, veselības aizsardzības jomā vai tiesību zinātnēs un kuram ir vismaz piecu gadu darba pieredze attiecīgajā profesijā vai darba aizsardzībā (arī pats DD) • DAS ar 60 stundu (pamatlīmeņa) apmācību darba aizsardzībā un specializēto zināšanu izglītības programmu saistībā ar attiecīgo komercdarbības veidu 40 stundu apmērā (arī pats DD) • DAS ar augstāko izglītību darba aizsardzībā (arī pats DD) • Kompetentā institūcija (+ DAAP)
11 UN VAIRĀK	<ul style="list-style-type: none"> • DAS ar 160 stundu apmācību darba aizsardzībā • DAS ar 60 stundu apmācību darba aizsardzībā • DAS ar augstāko izglītību darba aizsardzībā • Kompetentais speciālists (+ DAAP) • Kompetentā institūcija (+ DAAP) 	<ul style="list-style-type: none"> • DAS ar augstāko izglītību darba aizsardzībā • Kompetentā institūcija (+ DAAP)

Saīsinājumi: DAS – darba aizsardzības speciālists, DA – darba aizsardzība, DD – darba devējs

DAAP – uzņēmumā par darba aizsardzību atbildīgā persona bez noteiktām prasībām izglītības līmenim, kuru norīko darba devējs

Darba aizsardzības speciālistu tiesības strādāt uzņēmumos atkarībā no iegūtā izglītības līmeņa darba aizsardzībā

Saskaņā ar Darba aizsardzības likuma (pieņemts 20.06.2001., spēkā no 01.01.2002.) 5.panta prasībām, darba devēja pienākums ir uzņēmumā organizēt darba aizsardzības sistēmu, tai skaitā, nodrošināt darba aizsardzības organizatoriskās struktūras izveidošanu atbilstoši 9.panta prasībām. Katram

darba devējam, atkarībā no uzņēmuma lieluma un darbības nozares, ir vairākas iespējas darba aizsardzības organizatoriskās struktūras veidošanai – šajā tabulā ir apkopota informācija par to, kur ir tiesīgi strādāt noteikta veida izglītību ieguvušie darba aizsardzības speciālisti.

IZGLĪTĪBAS / PRASĪBU LĪMENIS	LĪGUMA JURIDISKĀ FORMA	NEBĪSTAMO NOZARU UZŅĒMUMI (NAV IEKĻAUTI 08.02.2005. MK noteikumu Nr.99 1.pielikumā)	BĪSTAMO NOZARU UZŅĒMUMI (IR IEKĻAUTI 08.02.2005. MK noteikumu Nr.99 1.pielikumā)	TIESĪBAS SNIEGT PAKALPOJUMUS (uz uzņēmuma līguma pamata)
160 h apmācība darba aizsardzībā (iegūta vai uzsāktas apmācības līdz 30.06.2013.)	Darba līgums	Visi nebīstamo nozaru uzņēmumi	Bīstamo nozaru uzņēmumi, ja nav vairāk par 5 nodarbinātajiem	Nevar sniegt pakalpojumus
60 h apmācība darba aizsardzībā - pamatlīmeņa zināšanas (iegūta pēc 01.07.2013.)	Darba līgums	No 01.07.2013. – visi nebīstamo nozaru uzņēmumi		Nevar sniegt pakalpojumus
Pamatlīmeņa zināšanas darba aizsardzībā (60 h apmācība) + specializētas zināšanas bīstamajā nozarē (40 h apmācība; pēc 01.07.2013.)	Darba līgums	No 01.07.2013. – visi nebīstamo nozaru uzņēmumi	No 01.07.2013. – Bīstamo nozaru uzņēmumi, ja nodarbināto skaits ir līdz 10 un ir iegūtas specializētās zināšanas attiecīgajā nozarē	Nevar sniegt pakalpojumus
160 h apmācība (apgūtas vai apguve uzsākta līdz 30.06.2013.) + augstākā izglītība noteiktās nozarēs	Darba līgums	Visi nebīstamo nozaru uzņēmumi	No 01.01.2013. Bīstamo nozaru uzņēmumi, ja nodarbināto skaits ir no 6 līdz 10	Nevar sniegt pakalpojumus
1. līmeņa augstākā izglītība darba aizsardzībā (koledžas līmeņa apmācība)	Darba līgums	Visi uzņēmumi neatkarīgi no nozares un nodarbināto skaita	Visi uzņēmumi neatkarīgi no nozares un nodarbināto skaita	Nevar sniegt pakalpojumus
2. līmeņa augstākā izglītība darba aizsardzībā	Darba aizsardzības speciālists uzņēmumā	Visi uzņēmumi neatkarīgi no nozares un nodarbināto skaitu	Visi uzņēmumi neatkarīgi no nozares un nodarbināto skaita	Nevar sniegt pakalpojumus
	Kompetentais speciālists darba aizsardzībā	Uzņēmuma līgums kā pakalpojuma sniedzējam	Visi nebīstamo nozaru uzņēmumi	Bīstamo nozaru uzņēmumi, ja nav vairāk par 5 nodarbinātajiem
Kompetentā institūcija darba aizsardzībā	Uzņēmuma līgums	Visi uzņēmumi neatkarīgi no nozares un nodarbināto skaita	Bīstamo nozaru uzņēmumos darba vides iekšējo uzraudzību kopīgi veic darba aizsardzības vecākais speciālists un arodslimību ārsts	Pakalpojumu sniedzējs